

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ผู้หญิงโสด: อัตลักษณ์และการดำเนินชีวิต เพื่อทำความเข้าใจว่า 1) มีสถานการณ์ใดบ้างที่มากกระทบต่ออัตลักษณ์ความเป็นโสด ผู้หญิงโสดมีกลยุทธ์การจัดการอย่างไร ผู้หญิงโสดนำเสนอตนเองในอัตลักษณ์ใดบ้าง 2) ผู้หญิงโสดมีการดำเนินชีวิตอย่างไร ในประเด็นของความสัมพันธ์ และการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม ที่มีสวนเกี่ยวเนื่องต่อการดำรงชีวิต ตลอดจนการจัดการและการวางแผนชีวิตของผู้หญิงโสด โดยใช้แนวคิดอัตลักษณ์ (Identities) แนวคิดความรู้สึกมีปมด้อย (Stigma) มาเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลหลักได้มาจากการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้หญิงโสดที่มีอายุ 30 ปีขึ้นไป จำนวน 20 คน

ผลการศึกษาพบว่าในแต่ละสถานการณ์ของการปฏิสังสรรค์ของผู้หญิงโสด จะมีสถานการณ์ที่มากกระทบต่ออัตลักษณ์ความเป็นโสดของผู้หญิงโสด ประกอบด้วยสถานการณ์อื่นเนื่องมาจากอิทธิพลจากครอบครัวต้นกำเนิดและเครือญาติ อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน และอิทธิพลจากสังคม โดยสถานการณ์ที่มากกระทบทำให้ผู้หญิงโสดมีความคิดเกี่ยวกับตัวเองในแง่บวก และมีความคิดเกี่ยวกับตัวเองในแง่ลบ ทำให้เกิดความรู้สึกมีปมด้อย (Stigma) โดยผู้หญิงโสดแต่ละคนจะมีกลยุทธ์การจัดการกับความรู้สึกมีปมด้อย (Stigma) เช่น การให้คำอธิบาย การมองให้เป็นเรื่องสนุก การหลีกเลี่ยง การปกปิด

ผู้หญิงโสดจะเลือกนำเสนอตนเองในอัตลักษณ์ที่เด่นสุด จากอัตลักษณ์หลากหลายที่มีการจัดลำดับไว้ เพื่อที่นำไปสู่การเห็นคุณค่าในตัวเองของผู้หญิงโสดใน 2 ลักษณะคือ 1) นำเสนอตนเองในอัตลักษณ์ของผู้หญิงโสด โดยเป็นอัตลักษณ์ที่เด่นในสถานการณ์ต่อไปนี้ ได้แก่ การเห็นตัวอย่างการมีครอบครัว ความต้องการความก้าวหน้าในหน้าที่การงานและการศึกษา และการยอมรับของสังคม โดยมีเงื่อนไขที่เป็นรากฐานและสนับสนุนต่อการนำเสนอตนเองในอัตลักษณ์ผู้หญิงโสด คือการมีงานทำ มีการศึกษา 2) นำเสนอตนเองในอัตลักษณ์อื่น เนื่องจากสถานการณ์ที่อัตลักษณ์ความเป็นโสดเป็นปัญหาสำหรับผู้หญิงโสด ประกอบด้วยการนำเสนอตนเองในอัตลักษณ์ลูกสาว อัตลักษณ์ผู้หญิงทำงาน อัตลักษณ์ผู้มีความรู้

การดำเนินชีวิตของผู้หญิงโสด ประกอบด้วยความสัมพันธ์ในครอบครัวต้นกำเนิดและเครือญาติ ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน และการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม โดยลักษณะของความสัมพันธ์จะมีลักษณะของการเกื้อหนุนและส่งเสริมต่อการดำรงชีวิตผู้หญิงโสด และผู้หญิงโสดต่างก็มีการจัดการในชีวิตของตนเอง และมีการเตรียมความพร้อมสำหรับชีวิตในอนาคตในด้านต่อไปนี้เป็นจัดการทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านเศรษฐกิจ และด้านที่อยู่อาศัย